

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA REVIJA, KI ŠE IZHAJA

PLANINSKI

VESTNIK

7-8
2020

Tone Škarja
1937-2020

TEMA MESECA
Gorski teki

Z NAMI NA POT
Kriški podi

4,50 €

125 let
Planinskega
vestnika

IZ PLANINSKE ZALOŽBE – AKCIJA

VRHOVI PRIJATELJSTVA

60 vrhov prijateljstva je vodnik in dnevnik planincev iz Slovenije, Koroške in Furlanije - Julijske krajine. V njem je v slovenskem, nemškem in italijanskem jeziku opisanih iz vsake dežele po dvajset vrhov.

VODNIK POLHOGRAJSKO HRIBOVJE, Božidar Lavrič

V vodniku so na 144 straneh opisane poti v Polhograjskem hribovju, ki se zahodno od Ljubljane dviga nad Sorškim poljem. Poljanska Sora ga na severu loči od Škofjeloškega hribovja. Marsikdo hribovje še vedno poimenuje Polhograjski Dolomiti po kamnini, ki se zlasti v višjih delih gorstva prikaže na plan kot veliki, škrbinasti zobje. V vodniku so opisane poti iz doline Gradaščiце, iz doline Horjulščice, iz Medvod, Poljanske doline in iz Ljubljane.

CENA: V času od 15. 7. do 15. 8. 2020 lahko vodnik Vrhovi prijateljstva kupite po akcijski ceni s 50-odstotnim popustom: 1,50 €* (redna cena: 3,00 €*). Vodnik Polhograjsko hribovje pa lahko v času od 15. 8. 2020 do 15. 9. 2020 kupite po akcijski ceni s 50-odstotnim popustom: 4,95 €* (redna cena: 9,90 €*).

NOVO

LJUBLJANA IN OKOLICA 1 : 50.000

Na zemljevidu boste našli:

- planinske poti, ki so prikazane na podlagi zadnjega stanja katastra planinskih poti PZS,
- priljubljene planinske cilje, kot so Šmarna gora, Polhograjska Grmada in Tošč, Lubnik, Blegoš, Vrh Sv. Treh Kraljev, Planina nad Vrhniko, Krim, Kurešček, Janče, Murovica, Rašica z Dobenom ...
- celotno Polhograjsko hribovje,
- sotesko Pekel in Iški Vintgar,
- Grosupeljsko in Radensko polje ter
- celotno Ljubljansko Barje.

Cena: 8,10 €*

*DDV je obračunan v ceni. Stroške poštnine plača naročnik.

INFORMACIJE · NAKUP · NAROČILA

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE, PLANINSKA TRGOVINA PZS

NA SEDEŽU Ob železnici 30a, Ljubljana, v času uradnih ur
(v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure; odmor za malico 10.30–11.00).

PO POŠTI p. p. 214, SI-1001 Ljubljana

PO TELEFONU 01 43 45 684 v času uradnih ur brezplačna telefonska številka 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu)

PO FAKSU 01 43 45 691

E-NAROČILA trgovina@pzs.si ali spletna trgovina PZS: <http://trgovina.pzs.si>.

SLOVENSKI PLANINSKI MUZEJ

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana • telefon: 08 380 67 30 • faks: 04 589 10 35 • e-naročila: info@planinskimuzej.si

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK:

Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja petnajstega v mesecu.

Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke, ki še niso bili objavljeni nikjer drugje. 120. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:

Planinska zveza Slovenije

Uredništvo Planinskega vestnika

Ob železnici 30a, p. p. 214

SI-1001 Ljubljana

T: 01 434 56 90, F: 01 434 56 91

E: pv@pzs.si

www.planinskivestnik.com

www.pvkazalo.si

www.facebook.com/planinskivestnik

ODGOVORNI UREDNIK:

Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:

Emil Pevec (tehnični urednik), Marta Krejan Čokl, Zdenka Mihelič, Irena Mušič Habjan, Mateja Pate, Dušan Škodič, Tina Leskošek, Mire Šteinbuch

ZUNANJI SODELAVCI:

Peter Šilak, Mitja Filipič, Jurij Ravnik

LEKTORIRANJE:

Marta Krejan Čokl, Mira Hladnik, Vera Šeško, Sonja Čokl, Darja Horvatič (korektorica)

OBLIKOVANJE:

Mojca Dariš

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:

Schwarz print, d. o. o.

Tiskano na NEO MATT papirju, Triglav papir

NAKLADA: 4500 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajsanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročeni prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Mnenje avtorjev ni nujno tudi mnenje uredništva in PZS. Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje:

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije, Ob železnici 30a, p. p. 214, SI-1001 Ljubljana, po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po telefonu 080 1893 (24 ur na dan) in na naslovu: <https://clanarina.pzs.si/vestnik.php>.

MODRA ŠTEVILKA

080 18 93

Transakcijski račun PZS:

IBAN: SI56 6100 0001 6522 551

SWIFT: HDELSI22

DELAVSKA HRANILNICA D.D. LJUBLJANA

Naročnina 39 EUR, 63 EUR za tujino, posamezna številka 3,90 EUR. Člani PZS so upravičeni do 25% popusta na letno naročnino Planinskega vestnika. Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne odgovore do 1. decembra za prihodnje leto.

Izdajanje revije sofinancira Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS), št. pog. 630-183/2017-1.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancira Ministrstvo za šolstvo in šport RS in Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS.

FS Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:

Matija Volontar mojstri svojo osredotočenost v peščenjaku vzhodne stene Jebel Nassran-ja. Jordanija, Wadi Rum, smer izjemnega Alberta Prechta: Muezzin. Foto: Marko Prezelj

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno preverja vse članke in točnost v reviji objavljenih opisov poti, ki praviloma vključujejo opozorila na nevarnosti in možne pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis vedno subjektiven, poleg tega se objektivne težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti nobene odgovornosti za morebitne poškodbe ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli zaradi hoje in plezanja po gorah po navodilih iz te revije.

Netipično poletje v gorah?

Letos sem se precej potikal po slovenskih gorah. Za spremembo od mojih priorit, ki so zadnje desetletje pretežno v tujini in gorskem svetu, kjer ni prav veliko obiskovalcev, sem veliko hodil tudi po markiranih poteh in mimo koč. Razloge poznate vsi, a če bo kdo to bral čez leta, mu morda ne bo jasno: epidemija, karantene, novi koronavirus, svetovna kriza, zaprtje v lastne občine ..., vse to in še kaj. Na občnem zboru gorskih reševalcev v juniju so poudarili, da so obiskovalci gora večinoma spoštovali priporočila, naj se v visoke in zahtevne gore ne podajajo, saj bi s tem ogrozili tako sebe kot tudi reševalce. Meni so sicer znani primeri, ko to ni bilo tako in so nekateri smučali z visokih vrhov, a kdo bi se zdaj ukvarjal s temi "malenkostmi", ko je (zaenkrat) vse že mimo. Dejstvo je, da veliko nesreč v pomladnem času ne beležimo. Čudna sezona torej velja ne le za običajno življenje, ampak tudi za gore.

Veliko razprav je bilo o tem, kaj nas letos čaka v gorah, kam se bomo podajali, kako daleč, kako bodo delovale planinske koč, še posebej po tem, ko je bilo znano, da bodo tudi planinska društva s kočami deležna turističnih bonov. Spodbudno, da je država tokrat štela ta del planinstva k turizmu in mu priznala ta bonus, še lepše pa bi bilo, če bi prispevala svoj lonček tudi k urejanju tisočih kilometrov planinskih poti, ki so (še vedno) le v domenah planinskih društev in PZS, za sofinanciranje pa si vodstvo PZS prizadeva že dlje časa.

Kakorkoli, sezona se je začela. Junija je bilo na severnih straneh gora še precej snega, sicer ga vročina pobira, a s tem postaja sneg vse trši in tam, kjer je, zahteva opremo: cepin, dereze, meni je sredi junija pri sestopu čez grapo po Tominškovi poti v Vratih prav prišla tudi 30-metrski vrh. Sicer pa sem videl marsikaj: ljudi v neprimerni obutvi pri prečanju snežišč, šnopčkanju ob devetih dopoldan v kočah (tudi nežnejši spol), veliko (nepotrebne) vriskanja in opozarjanja nase, pa da ne bo videti, da se le "pritožujem", tudi prijaznosti oskrbnikov (Ledine, Kredarica, Golica). Kar se tiče higiene pri prenočevanju, sem videl, da bo tudi ta "problem" morda kmalu rešen. Naj povzamem, zdi se mi, da je situacija precej podobna prejšnjim letom, seveda pa bo za podrobnosti treba počakati še tja v poletje in mesece, ki so hribovsko najbolj obremenjeni, torej avgust in prva polovica septembra. Videti je, da si ljudje (spet) želijo zraka, razgledov in gora, kar je seveda spodbudno.

Omejitveni ukrepi so prizadeli tudi planinsko organizacijo, saj je vodstvo Planinske zveze sprejelo vrsto odredb, ki so bile zaradi manjših prihodkov nujno potrebne. Z veseljem povem, da je Planinski vestnik ostal v obstoječih okvirjih in vas bo razveseljeval tako kot do zdaj. Naj prišepnem, da pri moji službeni reviji, ki izhaja na dva meseca, spomladi ena številka ni izšla, torej "amaterji" le nismo (toliko) slabši od profesionalcev. Ti meseci od naše 125-letnice so pravzaprav švignili mimo nas, kot bi mignil. V iskanju vedno novih, zanimivih tem smo morali sprejeti tudi nevhvaležno delo, saj smo letos pripravili spominske zapise tako za Grega Lačna kot tudi Toneta Škarjo, o čemer boste lahko brali v tej številki. Kot smo napovedali že junija, upamo, da ti spominski zapisi o obeh izvrstnih posameznikih ne bodo zadnji in se kakega članka lahko še nadejamo.

Vam pa polagam na srce – previdno v gorah in od nižjih k višjim ciljem. Za letos je še kako značilno, da so bili zaradi izrednih razmer cilji bolj nižji kot višji, zato prave pripravljenosti verjetno še ni. Postopoma torej, ne takoj v visoke gore. Mi gremo – tako kot vi – tudi na dopust, novim zgodbam naproti, vam pa želim – srečno!

Vladimir Habjan

UVODNIK

1 **Netipično poletje v gorah?**

Vladimir Habjan

TONI ŠKARJA

5 **Življenjski tok se je iztekel**

Žarko Rovšček

10 **U velika jadra se največ vetra zaganja**

Andrej Brvar

12 **Ob slovesu**

Bojan Pollak

16 **Enajst skupnih odprav v Himalajo**

Viki Grošelj

18 **Acta, non verba!**

Damijan Meško

20 **Sled je globoka**

Andrej Štremfelj

21 **Barasab Tone**

Tomaž Jakofčič

23 **Modri strateg**

Stipe Božič

25 **Mož, ki je pustil globoke sledi v slovenskem alpinizmu**

Tomaž Jamnik

26 **Spomini na skupne poti**

Rudi Tekavčič

INTERJUJU

28 **Tomaž Jakofčič**

Mire Steinbuch

ZAHODNE JULIJSKE ALPE

34 **Nad Mangartskim sedlom**

Olga Kolenc

Z NAMI NA POT

38 **U kraljestvu kozorogov**

Roman Tratar

**USEBINE USEH
PLANINSKIH VESTNIKOV
OD LETA 1895 DALJE NA
WWW.PUKAZALO.SI.**

GORSKI TEKI

51 Trideset let upetosti v gorske teke

Dušan Škodič

54 Družina Kosovelj – gorski tekači brez primere

Marjan Žiberna

57 Timotej Bečan, gorski tekač zadnjih let

Marjan Žiberna

RAZISKOVANJE

59 Kdo vihti kladivo na ikonični fotografiji

Marta Krejan Čokl

KOLUMNNA

64 Objeti drevo za zdravo telo?

Mateja Pate

DOŽIVETJE

66 Izgubljeni in najdeni očka

Igor Grabec

TUJINA

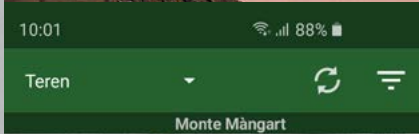
72 SMAR v Wadi Rumu

Matija Volontar

ALPE

76 Dolg smo izpolnili

Miro Štebe

NOVI APLIKACIJI

79 Peakbagger in Ferata vodnik

Rok Podgornik

SPOMINI

82 U gorski koči žur do jutranjih ur

Aleksandra Kocmut

DOŽIVETJE

84 Nevihta na Kočni

Hinko Krejan

TRIGLAUSKI NARODNI PARK

86 Dolgoročna ohranitev vrst in habitatnih tipov

Nina Alič, Tina Markun, Tomaž Kralj, Andrej Arih

88 NOVICE IZ VERTIKALE

89 ŠPORTNOPEZALNE NOVICE

92 PISMA BRALCEV

92 PLANINSKA ORGANIZACIJA

96 U SPOMIN

PD CELJE MATICA JE V DOBRIH DVEH LETIH OSTALO BREZ KOCBEKOVEGA DOMA NA KOROŠICI IN FRISCHAUFOVEGA DOMA NA OKREŠLJU, DVEH PLANINSKIH DOMOV NA TRASI SLOVENSKE PLANINSKE POTI.

SVOJ DAR ZA NOVI FRISCHAUF OV DOM LAHKO NAKAŽETE NA RAČUN

**ABANKA CELJE,
TRR: 0510 0801 6743 162.**

DRUŠTVO SE ZAHVALJUJE ZA VAŠ PRISPEVEK.

**POŠLJITE SPOROČILO
SMS S KLJUČNO BESEDO GRS5
NA ŠTEVILKO 1919 IN PRISPEVALI
BOSTE 5 € ZA GRADNJO NOVIH
PROSTOROV DGRS KAMNIK.**

